

FIȘA DISCIPLINEI (licență)

1. Date despre program

Instituția de învățământ superior	Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava
Facultatea	Facultatea de Litere și Științe ale Comunicării
Departamentul	Departamentul de Limba și Literatura Română și Științele Comunicării
Domeniul de studii	Limbă și literatură
Ciclul de studii	Licență
Programul de studii	Limba și literatura română – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și literatura franceză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă) Limba și Literatura engleză – O limbă și literatură modernă (Limba și literatura spaniolă)

2. Date despre disciplină

Denumirea disciplinei	TRADUCEREA TEXTULUI LITERAR (S)						
Titularul activităților de curs	Lector univ. dr. Oana URSACHE						
Titularul activităților aplicative	Asist. univ. dr. Lavinia IENCEANU						
Anul de studiu	III	Semestrul	6	Tipul de evaluare	C		
Regimul disciplinei	Categorია formativă a disciplinei DF - fundamentală, DD - în domeniu, DS - de specialitate, DC - complementară						DS
	Categorია de opționalitate a disciplinei: DI - impusă, DO - opțională, DF - facultativă						DO

3. Timpul total estimat (ore alocate activităților didactice)

I a) Număr de ore pe săptămână	3	Curs	1	Seminar	2	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-
I b) Totalul de ore pe semestru din planul de învățământ	36	Curs	12	Seminar	24	Laborator/ lucrări practice	-	Proiect	-

II Distribuția fondului de timp pe semestru:	ore
II a) Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	13
II b) Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	10
II c) Pregătire seminarii/laboratoare/ lucrări practice, teme, referate, portofolii și eseuri	14
II d) Tutoriat	
III Examinări	2
IV Alte activități:	

Total ore studiu individual II (a+b+c+d)	37
Total ore pe semestru (I+II+III+IV)	75
Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

Curriculum	-
Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

Desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă	
Desfășurare aplicații	Seminar	• Sală de seminar dotată cu tablă și de preferință cu laptop și videoproiector

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	CP 1: Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate CP 2: Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limbile studiate CP 4: Prezentarea sintetică și analitică, estetică și culturală a fenomenului literar și a culturii populare CP 6: Analiza textelor literare în limbile studiate, în contextul tradițiilor literare din cultura de referință
Competențe transversale	CT 1: Utilizarea componentelor domeniului <i>Limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională CT 2: Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea conceptelor operaționale și a strategiilor de bază ale traductologiei aplicate domeniului textelor literare din diferite epoci. • Cunoașterea și utilizarea corectă a terminologiei de specialitate. • Capacitatea de a analiza particularitățile anumitor tipuri de discurs pentru a le traduce în mod corespunzător. • Stimularea cunoașterii structurilor fixe și a particularităților diverselor tipuri de creații literare în vederea realizării de traduceri adaptate stilistic și discursiv. • Formarea de capacități necesare pentru interpretarea și traducerea adecvată a operelor literare. În acest sens, disciplina își propune să ofere studenților posibilitatea de a realiza traduceri supervizate într-un cadru care să simuleze circumstanțele de lucru reale și să stimuleze gândirea critică, flexibilitatea și capacitatea de adaptare necesare traducătorului literar modern.
Obiective specifice	La încheierea cursului, studenții trebuie să fie capabili să: <ul style="list-style-type: none"> • O1 (CP2+CP4) Să stăpânească tehnicile și instrumentele de traducere adecvate traducerii creațiilor literare. • O2 (CT1+CT2) Să-și dezvolte spiritul critic și spiritul de echipă prin comunicarea interpersonală. • O1 (CP2) Să aibă deprinderea de a recunoaște și reda în mod eficient în limba țintă particularitățile diferitelor tipuri de texte literare.

8. Conținuturi

Curs	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. La traducción literaria Técnicas de traducción. La recreación del texto literario Las funciones denotativa y connotativa. Versatilidad, (in)estabilidad, expresividad. El papel de la Inteligencia Artificial en la traducción literaria: herramientas como Google Translate hasta DeepL or Chat GPT Límites y potencial de la colaboración entre el traductor y IA Ética y responsabilidad del uso de IA	2	Expunere frontală, problematizare cu participare interactivă Activități individuale, activități în perechi	
2. Estructuras lingüísticas y traslado estilístico y cultural - Comparativa entre el rumano y el español: tiempos verbales, sintaxis, etc. - Impacto de las estructuras lingüísticas en la traducción literaria - Impacto de la estilística durante el proceso de traducción - Herramientas de IA para la detección de registro lingüístico	2		
3. Contextos culturales y rituales de la traducción - La importancia del contexto cultural y su traslado en el idioma meta - El elemento cultural y la mentalidad en dos civilizaciones distintas. Ejemplos - Los errores de la IA en la traducción de los elementos de cultura y mentalidad y el papel del traductor en corregir, adaptar y solucionar los problemas de traslado cultural en la lengua meta	2		
4. La traducción de la poesía - Los desafíos específicos: la musicalidad - Las limitaciones de IAs en la traducción de poemas - Las teorías de equivalencia formal y dinámica en el caso de la traducción de poemas. Comparativa con las traducciones automátatas.	2		
5. Traducir prosa y narrativa, el manejo del diálogo - La traducción en prosa hecha por la IAs. Estrategias de post-edición	2		
6. El mundo de las editoriales. El mercado del libro. Festivales y premios. La (auto)promoción del autor y su libro.	2		
Bibliografie			
BAKER, M. (1992): <i>In Other Words. A Coursebook on Translation</i> , London: Routledge. BEINHAUER, W. (1991): <i>El español coloquial</i> , Madrid: Gredos. CRESSOT, M. (1980): <i>Le style et ses techniques</i> , París: P. U. F. JAKOBSON, R. (1960): <i>Style in Language</i> , New York: Wiley. PINILLA, R.; ACQUARONI, A. (2007): <i>El español por destrezas: ¡Bien dicho!</i> , Madrid: SGEL. QUENEAU, R. (1989): <i>Ejercicios de estilo</i> , Madrid: Cátedra. REAL ACADEMIA ESPAÑOLA (2006): <i>Diccionario panhispánico de dudas</i> , Madrid: Santillana. RUIZ CASANOVA, J. F. (2020): <i>Traducir la traducción (Crítica y estudios literarios)</i> , Madrid: Cátedra. SAN GINÁS AGUILAR, P. (1990): «Traducción: teórica y práctica». <i>Sendebarr</i> , 1, pp. 65-70. VÁZQUEZ-AYORA, G. (1977): <i>Introducción a la Traductología</i> . Washington: Georgetown University Press.			
Bibliografie minimală			
GARCÍA YEBRA, V. (1983): <i>En torno a la traducción</i> , Madrid: Gredos. GÓMEZ TORREGO, L. (2002): <i>Manual de español correcto</i> , Madrid: Arco Libros S.A.			

Aplicații (seminar)	Nr. ore	Metode de predare	Observații
1. Seminarios introductorios. Bases de la traducción literaria, conceptos y estrategias de traducción. La teoría flaubertiana de <i>le mot juste</i> ('la palabra adecuada'). Barajando dudas, dificultades, derechos y responsabilidades del traductor literario. Botones de muestra de sintagmas espinosos a traducir, cómo afrontarlos y llevar a buen puerto la tarea. Presentación de las fuentes lexicográficas en línea y en papel más útiles (diccionarios bilingües y monolingües, diccionario explicativo vs. de uso del idioma, diccionario de sinónimos y antónimos, diccionario de dudas y dificultades, de ideas afines etcétera). Ventajas y desventajas del uso de las herramientas de traducción automática asistida. Comentarios a raíz de citas célebres en torno a la traducción.	2	Dezbatere, problematizare, furtună de idei, exerciții de acronimie; acrostihuri	Exercițiile practice de traducere se vor face într-un cadru menit să simuleze circumstanțele reale de lucru și să stimuleze gândirea critică, rafinarea competențelor lexicale în limba străină, precum și capacitatea de adaptare necesare traducătorului literar modern. Traducerile vor fi dublate de sesiuni de dezbatere și problematizare a variantelor de traducere, precum și a posibilelor soluții existente în vederea surmontării dificultăților întâmpinate și a clarificării a nedumeririlor
2. El cometido artístico. Traducción literal vs. literaria. Lenguaje denotativo y connotativo. Ambigüedad, versatilidad, intención, intensidad y expresividad. Recursos y estrategias de traducción. Traducción por adición o por omisión. Análisis y comentario textual <i>Bocas</i> (Jesús Bienvenido/ Pasión Vega) Comparación entre varias traducciones y el resultado ofrecido por la traducción automática. Práctica con herramientas digitales. Intervenir, editar, mejorar, corregir la traducción automática	4	Observație, analiză pe text. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Exerciții de traducere și retroversiune. Dezbatere și problematizare.	survenite în cadrul procesului de traducere. Studenților li se vor furniza surse lexicografice consacrate, utile în realizarea demersului de traducere, și vor fi supervizați și sprijiniți prin <i>feedback</i> constant în consultarea, și utilizarea acestora. precum și în realizarea (auto) evaluării și a filtrării opțiunilor de traducere rezultante.
3. Traducción literaria (fragmentos). Aplicaciones: ejercicios de análisis discursivo, traducción y retroversión. Falsos amigos en la traducción literaria. Ejercicios de reescritura y análisis estilístico de los textos traducidos. Los matices y la sinonimia gradual en la traducción de los textos literarios. El reto de los términos onomatopéyicos e interjectivos en las traducciones literarias. Traducción automática. Cotejo de versiones	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Dezbatere și problematizare.	
4. Práctica de traducción de textos con alto contenido cultural. Folklore y simbología cromática. La cromática en la traducción de los textos literarios. Estrategias etnocéntricas y etnodesviantes. Comparativa del manejo de los elementos culturales entre IAs y los traductores. Cotejo de versiones Anotación y desglose de elementos culturales difíciles de traducir	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă pe fragmente. Dezbatere și problematizare.	
5. "Hagamos" un poema en rumano. Ejercicio de creación y traducción de poesía con la ayuda de IAs. La corrección humana de la traducción automática. ¿Qué es la revisión crítica? ¡Hagámosla! Traducción literal vs. literaria. Lenguaje denotativo y connotativo. Ambigüedad, versatilidad, intención, intensidad y expresividad. Recursos y estrategias de traducción. Traducción por adición o por omisión	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune pe fragmente. Lucru individual și/sau în echipă. Revizuirea în perechi sau echipă	
6. Traducción hecha por IAs y la post-edición humana. Comparativa y análisis crítico de la traducción automática. La importancia de la coherencia y del estilo de la escritura y del autor. Los diminutivos y aumentativos en los textos literarios y su traducción	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbatere și problematizare	

7. Traductor y autor invitado(s). Gajes del oficio. El pulso y el estado actual del mercado nacional e internacional. Los retos de la traducción literaria	2	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare
8. Práctica de la traducción; ejercicios de co-creación; traducciones alternativas. El desafío de la rima en la traducción de los poemas. El cometido artístico. Significado y significante. Forma, fondo, estilo e intencionalidad	4	Analiză pe text literar. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare
9. Práctica de la traducción: la libertad del traductor. Los estilemas autorales. Fidelidad vs. traición, o de cómo no “matar” ni el poema, ni la poeticidad en el intento. Aplicaciones: ejercicios de análisis discursivo, traducción y retroversión. El traductor visto como traidor (<i>traduttore, traditore</i>): un adagio contextualmente en desuso	4	Analiză pe text. Exerciții de traducere și retroversiune. Lucru individual și/sau în echipă. Dezbateri și problematizare

Bibliografie

ECO, U. (2008): *A spune cam același lucru. Experiențe de traducere*, Laszlo Alexandru (trad.), Iași: Polirom.
 JEANRENAUD, M. (2006): *Universaliile traducerii. Studii de traductologie*, Iași: Polirom.
 PRÜFER LESKE, I. (2013): *La traducción literaria. Retos didácticos y profesionales*, Cuba: Editorial Aduana Vieja.

Bibliografie minimală

ECO, U. (2008): *A spune cam același lucru. Experiențe de traducere*, Laszlo Alexandru (trad.), Iași: Polirom.

Bibliografie auxiliară

CALCIU, A.; SAMHARADZE, Z. (2005): *Dicționar Spaniol-Român*, București: Univers Enciclopedic.
 CALCIU, A.; SAMHARADZE, Z. (2009): *Dicționar Român-Spaniol*, București: Univers Enciclopedic.
 CHIREAC, S.-M. (2013): *Dicționar spaniol-român de termeni economici și juridici*, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
 CHIREAC, S.; ȚÎTEI, A.; IENCEANU, L. (2017): *El español a la parrilla. Morfosintaxis y léxico-semántica en su punto*, Iași: Editura „Universității Alexandru Ioan Cuza”.
 CHIREAC, S. (2003): *Limba spaniolă prin exerciții*, Iași: Polirom.
 DUMITRESCU, D. (1980): *Îndreptar pentru traducere din limba română în limba spaniolă*, București: Editura Științifică și Enciclopedică.
 FERNÁNDEZ LÓPEZ-REY, N. et al. (2007): *Vocabulario en contexto con actividades*, Madrid: Edinumen.
 IENCEANU, L. (2016): „Confesiune, fuziune și difuziune. Traducerea poeziilor eminesciene în limba spaniolă”, în *Studii eminescologice* 18, Viorica S. Constantinescu et al. (coord.), Clusium, Cluj-Napoca, 2016, pp. 123-140 + anexe: pp. 140-156, ISSN 1454-9115.
 IENCEANU, L. (2022): „Aprehendiendo la vida de los libros. Una aproximación al trasvase de los símbolos literarios en las traducciones al español y al rumano de Fahrenheit 451”, în *Concordia Discors vs. Discordia Concors. International Journal of Researches into Comparative Literature, Contrastive Linguistics, Cross-Cultural and Translation Strategies*, nr. 18/2022, Suceava: Ștefan cel Mare University Press, pp. 229-260, ISSN 2065-4057.
 LUPU, C. (2003): *Lengua española. Perfeccionamiento (Lexic, Frazeologie, Gramatică, Spaniolă colocvială, Traduceri)*, București: Editura Cavallioti.
 NEAGU, V. et al. (2008): *Dicționar frazeologic spaniol-român*, București: Univers Enciclopedic.
 PASCUAL FORONDA, E. (ed.) (2008): *Manual de sinónimos y antónimos*, Barcelona: Larousse Editorial.
 PISOT, R. et al. (2002): *Dicționar spaniol-român de expresii și locuțiuni*, Iași: Polirom.
 PISOT, R. et al. (2005): *Dicționar român-spaniol de expresii și locuțiuni*, Iași: Polirom.
 PRADA, M.; SALAZAR, D.; Molero, C.Mª. (2012): *Uso interactivo del vocabulario y sus combinaciones más frecuentes*, Madrid: Edelsa Grupo Didascalía.
 SÁNCHEZ MORA, A. Mª. et al. (2009): *Diccionario de sinónimos y antónimos*, Madrid: Editorial Gredos.

Resurse digitale

<http://www.rae.es/> , <http://es.thefreedictionary.com/>, <http://www.ideasafines.com.ar/> , <http://www.esacademic.com/> ,
<http://www.wordreference.com/sinonimos/> , <http://clave.smdiccionarios.com/app.php> ,
<http://cvc.cervantes.es/lengua/refranero/> , http://www.coloquialmente.com/es/terminos_a ,
<https://www.dictionardesinonime.ro/> , http://www.webdex.ro/online/dictionar_de_sinonime/ .

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei vine în completarea competențelor asigurate de studiile în domeniul *Limbă și literatură*, asigurând o serie de competențe specifice, utile atât în formarea studenților ca specialiști filologi, cât și pe piața muncii: cunoștințe teoretice de stilistică, cu precădere a celor referitoare la stilistica limbii spaniole (activitate de cercetare, activitate didactică), cunoașterea aprofundată a structurilor discursive din stilurile funcționale ale limbii spaniole (traduceri, interpretariat) etc.

10. Evaluare

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea problemelor specifice referitoare la practica traducerii • Cunoașterea noțiunilor teoretice referitoare la teoria traductologică • Analiza diferențelor de formă și fond între diferite variante de traducere 	Proiect	50%
Seminar	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea cunoștințelor în activități practice. • Abilitatea de a folosi propriile cunoștințe în mod adecvat, dar și inteligența artificială ca instrument de traducere în mod etic și conștient • Abilitatea de a traduce, de a edita și post-edita o traducere automată, 	Evaluare continuă pe parcursul semestrului	50%
Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a opera cu instrumentele lexicografice și de a aplica cunoștințele lingvistice proprii în vederea realizării unei traduceri adecvate a unor fragmente de text literar din și în limba spaniolă 			

Data completării	Semnătura titularului de curs	Semnătura titularului de aplicație
24.09.2024		

Data avizării	Semnătura responsabilului de program
25.09.2024	

Data avizării în departament	Semnătura directorului de departament
26.09.2024	

Data aprobării în Consiliul academic	Semnătura decanului
27.09.2024	